

TILSTANDSRAPPORT OG FORSLAG TIL REHABILITERING

TORVASTAD KUNSTGRASBANE 1 KARMØY KOMMUNE

UTARBEIDET AV:

Norges Fotballforbund
v/Jon Asgaut Flesjå
i samarbeid med Torvastad IL
5.mars 2019

INNHOLDSFORTEGNELSE

GENERELT	
1. INNLEDNING	4
2. BEHOVSVURDERING	4
3. KUNSTGRESS, KRAV, FUNKSJONSKRAV OG TYPER.....	6
4. TILSTAND	7
5. PLAN FOR REHABILITERING OG ANBEFALT UTBEDRING.....	9
6. SPILLEMIDLER/ FINANSIERING	10
7. TEGNINGER OG VEDLEGG	11

GENERELT

Denne tilstandsrapporten bygger på veileder for «rehabilitering/ombygging av eldre idrettsanlegg, bestemmelser for tilskudd fra spillemidlene», utgitt av Kulturdepartementet (V-823 B).

Det kan ytes tilskudd til omfattende rehabiliteringer av anlegg når dette primært vil gi større og bedre forhold for aktivitet blant barn og ungdom. Søknadsprosedyrene og tilskuddssatsene er i hovedsak de samme som for nyanlegg.

Av generelle bestemmelser er det verdt å merke seg at anlegget må være prioritert i den vedtatte kommunale plan for idrett og fysisk aktivitet. Forhåndsgodkjenning av planer skal gjøres etter samme regler som for nye anlegg.

Grunnlaget for rehabiliteringen skal være utilfredsstillende bruksfunksjoner og/eller stor bruksslitasje som ikke kan rettes opp ved normalt vedlikehold. Kunstgressbanen må normalt være minst 10 år før det kan søkes om tilskudd til rehabilitering.

Tilstandsrapportens struktur, metodikk og terminologi er, så langt det er naturlig, utført i henhold til NS 3424. Rapporten er likevel ingen garanti for at det ikke kan finnes skulde feil, skader og mangler ettersom det ikke er foretatt prøvegravinger, rørinspeksjoner eller åpning av konstruksjoner. Rapporten bygger i stor grad på visuelle observasjoner og opplysninger fra eier/drifter.

Materialbeskrivelser og beskrivelser av symptomer på tilstandssvekkelse er i tråd med NBI's veiledning for NS 3424 og tilhørende definisjoner og terminologi. Tilstandssvekkelser angis også etter denne standarden på følgende måte:

- Tilstandsgrad 0: Ingen symptomer
- Tilstandsgrad 1: Svake symptomer
- Tilstandsgrad 2: Middels kraftige symptomer
- Tilstandsgrad 3: Kraftige symptomer (også sammenbrudd og total funksjonssvikt)

NS 3424 har undersøkelsesnivåer fra 1-3. Denne rapporten er basert på undersøkelsesnivå 1 som er laveste detaljeringsnivå. I praksis betyr dette at gjennomføringen av befaringen begrenses som følger:

- Det utføres kun visuelle observasjoner på tilgjengelige flater uten fysiske inngrep.
- Inspeksjon blir kun utført på lett tilgjengelige deler av konstruksjonen
- Flater som er skjult av snø eller på andre måter er skjult er ikke kontrollert
- Det er ikke foretatt funksjonsprøvinger på bygningsdeler eller installasjoner.

NS 3420 (Beskrivelsestekster), NS 3451 (Bygningsdelstabell) og NS 3455 (Bygningsfunksjoner) er funnet uhensiktsmessig og er ikke lagt til grunn i framstillingen av rapporten.

1. INNLEDNING

1.1 *Torvastad kunstgressbane 1*

1.1.1 *Beliggenhet*

Anlegget er beliggende sentralt plassert i forhold til skoler og øvrige idrettsanlegg i nærheten av Torvastad Idrettsenter

1.1.2 *Idrettsanlegg i området og utviklingspotensiale*

Anlegget er bygget i 2004

Anlegget består av en kunstgressbane sentralt plassert rundt klubbfasilitetene som garderober og klubblokale for øvrig. Idrettshall er også lokalisert i nærområdet og i nærhet til skole.

Anlegget fikk spillemidler i 2004. Til sammen 2,5 mill. kroner

2. BEHOVSVURDERING

Kunstgressbanen brukes svært mye hele året, både av klubb, FFO og skole. Banen blir også brøytet ved snøfall

3. KUNSTGRESS, KRAV, FUNKSJONSKRAV OG TYPER

3.1 KRAV TIL KUNSTGRESSBANER

3.1.1 *Krav til overbygning*

Det stilles strenge krav til overflatejevnhet på kunstgressbaner. Det tillates ikke større overflateavvik enn ± 10 mm på 3 m rettholt på ferdig lagt kunstgressdekke. For å sikre en jevn nok overflate, må det ikke forekomme setninger eller telehiv i banen. Overbygningen må derfor bestå av ikke telefarlig og setningsfri masse. Telefarlig masse i grunnen kan sikres enten med isolasjon eller ved masseutskifting.

3.1.2 *Krav til drenering*

Det er krav om at det skal være god drenering av kunstgressbaner. Kravet til selve kunstgresset (og også for underliggende sjikt), er at en 180 mm vannsøyle over en avgrenset flate skal kunne ledes ned i grunnen i løpet av en time. Dette kan bare oppfylles dersom grunnen er godt drenerende og dersom bære- og avrettingslag er godt vanngjennomslippelig. Ved tette masser i grunnen må det legges et drencsystem i banen.

3.1.3 *Krav til spillebanen*

11-er baner:

I utgangspunktet anbefales det at en kunstgressbane har en spilleflate på min 64x100m. Imidlertid er krav til spillebanens størrelse avhengig av i hvilken divisjon banen skal benyttes, mens kravet til sikkerhetssoner gjelder for alle baner der det spilles organisert fotball. Fra og med

3. divisjon herrer og lavere kan fotballkretsen stille krav til spillebanens størrelse og kvalitet. Som regel settes kravet til minimum 60x100 m. Detaljer rundt banestørrelser finnes i den enkelte divisjons Turneringsbestemmelser og i Norges Fotballforbunds (NFF) Kampreglement.

Ved seriespill i de høyere divisjoner, er kravet at spillebanen skal være minimum 64x100 m for 2. div herrer og 1. div kvinner og 68x105 for divisjoner over. Ved særtilfeller kan det gis dispensasjon fra dette.

7-er baner.

Her er minstekravet en spilleflate på 30x50m for de yngste, mens det anbefales 40x60m for seniorer.

I forhold til banestørrelser har nå NFF gjort endringer av størrelser i forbindelse med at det innføres 9-er fotball. 9-er baner vil ha en anbefalt str på 48-50x64-70m og en 5-er bane 20x30-40m. Det er også fra tildelingen i 2016 innført egne tilskuddssatsen for tilskudd av spillemidlene også for 9-er baner og de minste 7-er banen.

3.1.4 Krav til sikkerhetssoner

11-er baner:

Uansett banestørrelse er det krav om at det i tillegg til spillebanen skal være en sikkerhetssone utenfor spillebanen på totalt 4m utenfor sidelinjene (hvorav minimum 2 m med kunstgress) og 5m utenfor mållinjene (hvorav minimum 3 m med kunstgress).

9-er, 7-er og 5-er baner:

Utenfor spillebanen skal det være en sikkerhetssone på totalt 3m utenfor både sidelinjene og mållinjene. Minimum halve sikkerhetssonen skal bestå av kunstgress. Det anbefales imidlertid min 2m kunstgress. Denne sikkerhetssonen gjelder alle baner mindre enn 45x90m.

For begge banetyper gjelder det at i sikkerhetssonen skal det ikke være fysisk hinder slik som flomlysmaster, innbytterbenker, reklameskilt, tilskuere, vegetasjon, sperregjerder og lignende.

3.1.5 Krav til flomlysanlegg

Ved bygging av kunstgressbaner anbefaler NFF et flomlysanlegg med en belysningsstyrke på 200 lux med en jevnhet (E_{min}/E_{mid}) på 0,6. Dette vil tilfredsstille kravet til konkurranser på mellomnivå som har middels store tilskuermengder med middels lange syns avstander (belysningsklasse II). Dette tilfredsstiller også kravene fra KUD vedr tilskudd av spillemidlene.

For konkurranser på lavt nivå som vanligvis ikke har tilskuere samt til generell trening, er det tilstrekkelig med en belysningsstyrke på 100 lux med en jevnhet (E_{min}/E_{mid}) på 0,6. Flomlysanlegget skal tilfredsstille kravene i NS-EN 12193.

For baner i høyere divisjoner gjelder egne krav til belysningsstyrke.

3.2 FUNKSJONSKRAV KUNSTGRESSDEKKER

3.2.1 Kunstgress for breddefotball eller toppfotball

NFF (som setter krav til spilleunderlag i obligatoriske kamper) har nå innført 2 klasser kunstgress. En klasse beregnet på breddefotball, og en klasse skal tilfredsstille FIFA-kravene, beregnet på topp-

fotball. Kulturdepartementet (KUD) vil ikke skille på klassene, og gir spillemidler på lik linje uansett hvilken klasse som velges.

For breddefotball:

Kravene i denne klassen er gitt i Nordisk Standard. Kunstgresset som tilfredsstiller kravene i denne klassen, vil bli godkjent av KUD for spillemidler, og av NFF for kamper i breddefotballen. En ny kravspesifikasjon, en såkalt Fifa Quality godkjenning, er i ferd med å bli utarbeidet for breddefotballanlegg i kunstgress.

For toppfotball:

For kampavvikling i toppfotballen (3 øverste divisjoner menn og 2 øverste divisjoner kvinner) gjelder i tillegg FIFA Quality Pro - kravene. Se også den enkelte divisjons Turneringsbestemmelser.

En breddeklubb vil selv kunne velge klasse ut i fra bl.a. økonomi, mens en toppklubb må velge «FIFA Quality Pro» for å kunne spille kamper på kunstgress. «FIFA Quality Pro» kan være vanskelig å tilfredsstille uten å benytte en gummipad under gressteppet. Gummipaden vil vanligvis kunne beholdes når kunstgresset skiftes ut første gang. Det stilles ikke krav om gummipad selv for toppfotball, men ut fra det en vet om eksisterende kunstgress, vil en sterkt anbefale dette.

3.2.2 Standard konkurransegrunnlag

NFF's og Kulturdepartementets standard konkurransegrunnlag for innhenting av tilbud for kunstgress til fotball (V-0857B) skal brukes ved innhenting av tilbud på kunstgressdekket. Disse vil i løpet av 2016 bli revidert. Inntil da har NFF en mal som anbefales brukt.

3.3 KUNSTGRESSTYPER

3.3.1 Generelt

NFF (Norges Fotballforbund) setter svært strenge krav til kvaliteten på kunstgressdekker. Intens bruk og krav om lang levetid med gode idrettsfunksjonelle egenskaper, stiller store krav til kunstfberens slitestyrke og til et godt vedlikehold.

3.3.2 Sandfylt kunstgress

Sandfylt kunstgress har vært på markedet siden 1989 og benyttes i dag ikke på 7-er og 11-er baner. I sandfylte systemer ble det som oftest lagt en gummipad under kunstgressdekket. Dette systemet betraktes i dag som forrige generasjon.

3.3.3 Gummifylte systemer

Gummifylt kunstgress er utviklet de siste årene og ble først gang lagt i Norge i 1999. For breddefotball kan systemet legges direkte på et avrettet grusunderlag uten støtdempingssjikt (pad), selv om NFF anbefaler støtdempingssjikt også her. For anlegg for toppfotball må/bør det legges et eget støtdempingssjikt.

I systemer med støtdempingssjikt brukes som oftest et kortere kunstgress (40-50mm) mot 50-60m uten. I kunstgresset legges det først et lag med sand av varierende tykkelse (7-15 mm) slik at kunstgresset blir stabilt. Deretter fylles det opp med 15-30 mm løs gummigranulat. Noen leverandører leverer nå også systemer med kun gummigranulat.

For fotballanlegg uten støtdempingssjikt, må hele systemet skiftes ut ved rehabilitering av anlegget. Dersom det er benyttet et støtdempende sjikt under kunstgresset, kan dette ofte beholdes ved rehabilitering.

4. VURDERING AV BANENS TILSTAND IHT NS 3424

4.1 TTORVASTAD KUNSTGRESSBANE 1, KARMØY KOMMUNE

4.1.1 Reguleringsmessige forhold:

Det opplyses at området er regulert til idrettsformål.

4.1.2 Grunnforhold

Beskrivelse grunnforhold og oppbygging:

Anlegget var tidligere en grasbane som ble ombygd til kunstgressbane i 2004. Under kunstgressdekke ordinær oppbygging med bærelag og avretting. Kunstgresset er i utgangspunktet 50 mm med sand og SBR gummigranulat ifyll av typen «Soccer Pro Top». Etter avtaking av kunstgress skal kunstgresset med innfyll sendes for deponering til godkjent mottak. Etteravtaking bør en ha en gjennomgang av grunnforholdene for å kartlegge eventuelle setninger i banen, og jevnhet. (se krav ovenfor)

Vurdering:

Bra ut fra informasjon og visuell vurdering.

Tilstandsgrad: 0

4.1.3 Dreneringssystem:

Beskrivelse:

Samle- og overflatedrenering rundt kunstgressbanen med 3 kummer på hver langside. Dette opplyses til å fungere bra.

Vurdering:

Opplyses til å være bra.

Tilstandsgrad: 0

4.1.4 Funksjonskrav dekke, se også vedlegg 1.

Beskrivelse av eksisterende dekke / kunstgress-system:

Kunstgressbanen ombygd fra gress til kunstgress i 2004. Kunstgresset er levert av Sport Surface AS. Kunstgresset er av typen monofiber og er opprinnelig 50 mm langt.

Vurdering:

Kunstgresset er slitt etter mye bruk. Fibrene har lagt seg og begynner å splittes opp. Banen brøyte i vinterhalvåret og utsettes derfor for betydelig slitasje..

Tilstandsgrad: 3

4.1.5 Flomlysanlegg

Beskrivelse:

6 master; 3 på hver side av banen. Nytt i 2017.

Vurdering:

Tilfredsstillende

Tilstandsgrad: 0

4.1.6 Tilgjengelighet

Beskrivelse:

Gode atkomster og parkeringsmuligheter – også for funksjonshemmede.

Vurdering:

Tilfredsstillende

Tilstandsgrad: 0

4.1.7 Drift og vedlikehold

Beskrivelse:

Torvastad IL har ansvaret for drift og vedlikehold av banen og har utstyr til disposisjon.

Vurdering:

Banen er slitt etter mange års intens bruk og ikke pga mangelfull vedlikehold.

Bra ut fra informasjon og visuell befaring. MEN: Mye granulater ligger utenfor baneområdet og MÅ samles opp i forbindelse med rehabilitering. Granulaten sendes til godkjent mottak for deponering.

Tilstandsgrad: 2

5. PLAN FOR REHABILITERING OG ANBEFALT UTBEDRING

5.1 PLAN FOR REHABILITERING

5.1.2 Plassering av banen

Ingen endringer av plassering .

5.1.3 Banestørrelse

64x105 som beholdes uendret

5.1.4 Sikkerhetssoner

Sikkerhetssonene og kunstgressarealet er iht krav.

5.1.5 Ballfangernett

Det er ballfangnett bak målene. Det må vurderes en oppgradering av disse.

5.1.6 Adkomst og parkering

Adkomst og parkering blir uendret.

5.1.7 Publikumsarealer

Som før.

5.1.8 Garderobeanlegg

Garderobes med dusj og dommergarderobe i klubbhuset eller ved siden av kunstgressbanen.

5.1.9 Universell utforming

Adkomst og parkering til banen var tilfredsstillende og tilfredsstillende dagens krav til universell utforming. Garderobes og klubbhus er ikke kontrollert i forhold til universell utforming.

5.1.10 Flomlys

Lysanlegget er nytt.

5.1.11 Eksisterende anlegg for overvann, drenering og trekkør

Fungerer noenlunde bra, men sjekkes om det er noe tette masser/dårlig drenering, Sandfangerkummer bør kontrolleres om de fungerer etter hensikten.

5.1.12 Banedrenering og avskjærende drenering/overvann

Virker bra og forblir uendret, men bør likevel kontrolleres i forbindelse med rehabilitering

5.1.13 Trekkerør

Uendret.

5.2 ANBEFALT UTBEDRING

5.2.1 Eksisterende baneoppbygging

Eksisterende baneoppbygging er noenlunde bra, men bør sjekkes før legging av nytt gres.

5.2.2 Planlagt baneoppbygging

Eventuelle ujevnheter må avrettes når kunstgresset er tatt av.

5.2.3 Fall/overhøyde

Er bra og endres ikke.

5.2.4 Flomlysanlegg

Er nytt i 2017.

5.2.5 Undervarme

5.2.6 Konklusjon

Kunstgressdekket er slitt og må skiftes for å få tilfredsstillende kvalitet. Eksisterende kunstgress fjernes, ujevnheter under avrettes og dårlige masser skiftes eventuelt ut før en legger nytt. Asfalten rundt kunstgresset må vurderes å fjernes og en bør vurdere å legge kunstgress helt ut til ringmur. Der ringmur er mangler, bør en etablere dette. Noe vi anbefaler, men som må vurderes opp mot plassering av snø (snø-depot) på vinteren, og eventuelt tarnsport ut og inn av bane.

En ny såkalt «Miljøforskrift» vedr. bygging og rehabilitering av kunstgressbaner er nå ute på høring, og vil trolig bli implementert i spillemiddelordningen som en forutsetning fra 2020. Vi ber om at de elementene som der skisseres innarbeides i det videre arbeidet med renoveringen av kunstgressbanen. Særlig i forbindelse med snøbrøyting er det viktig å ha en plan for et eget snødeponi slik at en kan samle opp granulaten når snøen tiner og legge den tilbake i banen. Preventive tiltak slik de er skissert i denne forskriften bør derfor gjennomføres. Se vedlegg med eksempel fra Harestua som kan tilpasses lokale forhold ved deres anlegg

Med bakgrunn i denne utredning vil vi anbefale at Torvastad Kunstgressbane renoveres i 2019-2020.

6. SPILLEMIDLER / FINANSIERING

6.1 Spillemidler

Ved rehabilitering av kunstgressdekke kan det etter minst 10 år fra ferdigstilling og etter at en tilstandsrapport tilsier det, gis spillemidler med inntil 1/3 av totalkostnad begrenset oppad til 1 mill kr for 11er baner og inntil kr 400.000 for 7er baner (spilleflate 40x60m). For rehabilitering av andre elementer enn kunstgressdekke må tiltaket være minst 20 år for å kunne være spillemiddelberettiget. For Nord-Norge er det tillegg se www.idrettsanlegg.no.

Ved nybygg av kunstgressbaner er tilskuddssatsene 1/3 av totalkostnad oppad begrenset til 2.5 mill kr for 11er baner (64x100m) og 1 mill kr for 7er baner. Dette inkluderer grunnarbeider, kunstgressdekke og lysanlegg.

Vi viser for øvrig til "Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet" V-0732 utgitt av Det Kongelige Kulturdepartement når det gjelder øvrige krav ved tildeling av spillemidler, se www.idrettsanlegg.no.

6.2 Merverdiavgift

Det kan gis kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Dette gjelder også idrettslag, som kan søke Kulturdepartementet etter nærmere regler. Se www.idrettsanlegg.no og «bestemmelser for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg».

7. TEGNINGER OG VEDLEGG

7.1 Tegningsliste

Tegn. nr.	Tegningens tittel	Målestokk
	Flyfoto	

7.2 Vedlegg

Vedlegg nr 1: Grunnlagsdata

Vedlegg nr 2: Billedmontasje/Miljøtiltak eksempel Harestua kunstgressbane